

Levante-EMV utiliza cookies propias y de terceros para mejorar su experiencia de navegación y realizar tareas de analítica. Si continúa navegando, entendemos que acepta nuestra [política de cookies](#). ✓

Hemeroteca | Suscribirse | Clasificados | Miércoles, 24 julio 2013 | Cartelera | TV | Tráfico | Identifícate / Regístrate

www.levante-emv.com
Levante
EL MERCANTIL VALENCIANO

Valencia 29 / 22°
Castelló 33 / 21°
Alicante 33 / 22°

C.Valenciana Más noticias Deportes Economía Opinión Ocio Vida y Estilo Participación Multimedia Servicios

Firmas del día Cartas al director Humor gráfico de Xipell Viñetas de Ortifus Viñetas de Raúl Salazar

CHAT El jugador de baloncesto del UCAM Murcia Berni Rodríguez responde a tus preguntas

Levante-EMV » Opinión

VOTE ESTA NOTICIA Recomendar 9

Amina Tyler, Femen i l'erotisme del 'Càntic dels càntics'

SAL-LUS HERRERO I GOMAR

25.07.2013 | 02:03

AMINA TYLER, FEMEN I L'EROTISME DEL 'CÀNTIC DELS CÀNTICS'

Vicent Alonso escrivia, a meitat de juny d'enguany, un article "La nova versió del 'Càntic dels Càntics", on explicava que l'edició que Narcís Comadira i Joan Ferrer han fet del Càntic dels càntics de Salomó (Fragmenta Editorial, 2013) és d'una singularitat notable. I no solament per la presentació acurada, amb dibuixos essencials i suggeridors del mateix Comadira, ni per la concepció i ordenació del conjunt, amb dos pròlegs i un "Assaig de lectura" que situen estèticament i històricament el poema [€]. La singularitat d'aquesta nova versió del poema bíblic es deu també, i sobretot, a circumstàncies relacionades amb el fet mateix de la traducció d'un poema únic de la història de la literatura.

"No sé si d'això que he fet se'n pot dir una traducció", ens diu Comadira en el pròleg, perquè es tracta d'un traductor que no sap hebreu i que, per reblar el clau, confessa que no ha tingut en consideració traduccions memorables com les de Fray Luis de León, Jacint Verdaguer i Carles Riba. Sospite que açí també és fàcil reconèixer l'originalitat de l'empresa. "No volia", ens diu, "que poguessin influir la meua, sobretot la dels dos últims. Jo buscava el sentit i no una forma trobada per uns poetes que admiro. Buscava el sentit per donar-li després la meua forma". Anota Alonso: "el poeta ofereix així el millor d'ell mateix. Des de la matèria primera que l'erudit li ha posat a l'abast, fa servir les seues formes, les úniques que poden servir-li per a "escriure's el Càntic". Perquè és això el que ha fet Comadira: "Finalment, després de molts anys, m'he escrit el Càntic". La traducció poètica, com la lectura, explica Vicent Alonso, és una activitat "íntima", un diàleg del jo amb si mateix, que no pot culminar sinó amb l'escriptura. Quan el traductor es reivindica a si mateix com la raó última, l'única mesura possible és el gaudi del lector amb el producte final. I traductor i lector saben que, com ha deixat escrit Julio Ramón Ribeyro en els seus diaris, les obres artístiques són, per definició, immillorables; la ciència, contràriament, sempre és provisional, susceptible de millora.

Estem segurs, que, la traducció, -quan es torna escriptura o lectura- és una activitat "íntima" o esdevé pública?. Tot i que potser feta per una persona o un grup de treball dialògic, la traducció d'un text d'una llengua a una altra, és, al meu parer, també, un acte social, públic, com em sembla que assenyala Guillem Calaforra a l'Introducció "Sobre la traducció de Paul Ricoeur, esmentant a Steiner i la seua tesi segons la qual "entendre és traduir, ("After Babel"); l'intel·ligibilitat no és només un esforç individual privat sinó social i contextual (s), sociohistòric. No obstant, a Ricoeur li agrada més com defineix Walter Benjamin "la tasca del traductor" que "consisteix a rescatar en la pròpia llengua el llenguatge pur desterrat en la llengua estrangera i a alliberar en l'adaptació, la llengua captiva de l'obra". Paul Ricoeur està d'acord amb Benjamin, sabent que no hi ha traducció perfecta i que el treball de dol (Freud) ens ha de fer conscients tothora de la impossibilitat de rescatar aquest "llenguatge pur", que no és ni el de l'original ni menys encara el de la traducció. Una transacció, uns trasllat amb acord d'equivalències, amb guanys i pèrdues.

La millor manera de criticar una traducció és fer-ne una de nova. Si acceptem les idees del relativisme lingüístic, de Davidson o Quine, la traducció esdevé impossible, la intraduibilitat està garantida; en canvi, si les llengües no són incommensurables entre elles, llavors és perquè a la base de tots els idiomes hi ha una "llengua original" o un fons comú i universal. Ens adverteix Calaforra a través de Ricoeur que les recerques orientades cap a la llengua prístina semblen haver fracassat, però també l'ambició generativista de reconstruir la gramàtica universal. I tanmateix, tot i que teòricament siga impossible, la traducció existeix, és una tasca humana en el decurs de la vida. La traducció perfecta és només un ideal al qual no s'arriba mai; és la dialèctica entre la fidelitat i la traïció ("innovadora") que ens acompanya permanentment. La nostra aspiració és una correspondència i 'adequació' entre original i traducció, però sense identitat entre ambdós textos, acceptant els guanys i la pèrdua. I en la seua meditació sobre la traducció, Ricoeur, ens transmet ecos dels temes fonamentals de la seua filosofia: la interpretació, l'alteritat, la identitat, el reconeixement, la diferència, l'equivalència de sentit, el coneixement de les entranyes de la cultura a la que pertany el text original, la necessitat de comunicació, la impossibilitat d'adequació total. Mentre hi haja necessitat de comunicació, hi haurà traducció, trasllat de missatge conclou Calaforra amb l'ajut de Ricoeur, Walter Benjamin i Hannah Arendt a "La condició humana", com una 'cosa a fer'; existeix perquè es fa.

Vicent Alonso en el comentari a la traducció al català del Càntic dels Càntics, compara per exemple "Dos cervatells, els teus pits, / bessonada de gasela, que pasturen entre els lliris" (Comadira-Ferrer) amb "Tus dos tetras, como dos cabritos mellizos que están paciendо entre azucenas" (Fray Luis de León) o amb "Els teus pits són com dos cervatells, / com dos bessons de gasela, / que pasturen entre els lliris" (Biblia Valenciana Interconfessional).

Remarca Alonso que és preferible submergir-se de ple en qualsevol versió per a gaudir del text mateix i, si és el cas, dels comentaris. Fray Luis de León en fa de ben pertinents. De les "dos tetras" com dos

Una empresa comercializa miniuvas para facilitar el rito de las campanas

De todo hay en las viñetas del señor - Ortifus

[ver otras galerías >>](#)

Blogs más recientes

TECNOLOGÍA. Rubén Sánchez Antuña

DE LA NOCHE A LA MAÑANA

Alcatel-Lucent anunció esta semana una regulación que afectará a...

Último mensaje: hace 1 hora(s)

OPINIÓN. Alberto Soler Montagud

CON UN PAR DE TETAS

Me produjo gran placer disfrutar el pasado miércoles de la irrupción en el...

Último mensaje: hace 5 hora(s)

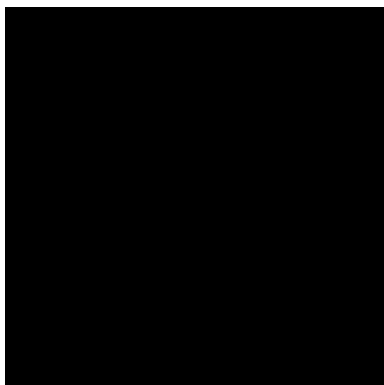

CULTURA. ANDRÉS CASTELLANO MARTÍ

VALENSIA SORREGÀ.

SORREGAORS VALENSIANS. Es propio que cada cual piense como quiera,...

Último mensaje: hace 9 hora(s)

Y todos dieron por muerta a Sor Maria...

Un respeto a las canas - Viñetas de Raúl Salazar

[ver otras galerías >>](#)

"cabritos mellizos" diu que el similitud és d'allò més ajustat i suggestiu perquè, a més de la tendresa, la igualtat i la jocunditat que mostren, "tienen consigo un no sé qué de travesura y buen donaire con que llevan tras sí, y roban los ojos de los que los miran, poniéndoles afición de llegarse a ellos y de tratarlos entre las manos". Comadira i Ferrer no s'estan tampoc de dir la seua. Aquell des dels ulls del creador, aquest des de l'erudició que li permet no deixar cap clau del text sense una anotació pertinent i sense perdre l'ocasió de remetre'ns a altres textos bíblics o de suggerir-nos el sentit darrer de símbols i metàfores que giren al voltant de la relació amorosa amb un fort contingut eròtic. El Càntic dels Càntics de Salomó és un poema extraordinari, un dels grans poemes d'amor de la història de la literatura. Ara el tenim també en una felicitat combinació del català de Narcís Comadira i l'erudició hebraica de Joan Ferrer. I així, ja és una mica més nostre, diu Alonso. I crec que diu bé, perquè quan algú posa al nostre abast, en la nostra llengua, un text, eixampla les nostres possibilitats de comprensió, els nostres horitzons referencials.

Fa uns mesos una activista tunesina, Amina Tyler, pel fet d'haver-se fotografiat en internet amb els pits a l'aire i amb una frase de l'Alcorà i contra els religiosos fonamentalistes, va ser detinguda i condemnada a la càrrec acusada de transgressió de les convencions morals de la seua societat o d'atemptat al decòrum. No hem de pensar que entre nosaltres (o les feministes del Femen) i els religiosos fonamentalistes hi haja una diferència òptica irreconciliable, però sovint, així ho sembla, al nostre pesar, en qüestionar la 'fraternitat' universal que prediquen les religions monoteistes i els codis morals o jurídics universalistes. Perquè, mentre molts de nosaltres, -quan ixen en top-less aquestes joves, davant el Palau de Justícia de Tunísia-, només veiem l'alegria de la vida, "dos cervatells, com dos bessons de gasela, que pasturen entre els lliris", bellugant-se joiosament, lúdica i inofensiva, en tornar-nos la bellesa de les mares amamentant els seus cadells amb llurs pits plens de llet, de les amants obertes a l'art de l'amor o dels quadres de les verges, de les ninfes, dels contes de sirenes, de les Venus del Renaixement o de qualsevol platja del nostre entorn, no cal ni que siga nudista, altres, -investits de religiositat retrògrada-, només veuen, tristament, atemptats al pudor, blasfèmies, injúries, ultratges, infàmies contra les "bones costums", 'immoralitats' i un sacsejament dels seus propis dèbils fonaments religiosos que ens causen riulla, tremolors i desolació, a l'hora. Ridícules coentors construïdes per ments fèbles i malalties que odien les dones i els hòmens que no se someten als seus perversos dictats morals masculistes. Els guardaespalles del Putin, de Anjela Merkel o dels immans de Tunés, no poden evitar agafar, maldestrament, amb les seues manasses de boxejadors per magrejar i robar, en grapejar, els besons de gasela juvenils d'aquestes joves, com suggeria Fray Luís de León, amb l'excusa de detenir-les; sempre podran dir, -si saberen una mica de poesia-, que creien que eren cadellats de cervatells que se'n havien fugit del bosc i volien retornar-los al cau de la seua mare o que feien jocs amorosos en públic per retornar a la seua infantesa, latent, més, del tot perduda.

Així com en la traducció d'una llengua a un altra hi ha l'ambició de desprovincianitzar la llengua materna, invitada a pensar-se com una llengua entre les altres; en destapar-se els pits, aquestes xiques pretenen mostrar una mica d'humanitat i reciprocitat, en recobrar l'universalitat, com a nòmades errants, éssers nus, el cos com a missatge, com a signe de comunicació i de protesta, contra les prepotències, les arrogàncies, els poders arbitraris, les vanitats provincianes dels mandarins. Només humanes, sense vestits que ens allunyen artificialment. Hi ha qui ha acusat a les joves de Femen, (feministes occidentals, inicialment ucraïanes) de 'neocolonialisme' per despullar-se per a protestar contra els 'indígenes'. Per obrir una distància insalvable. Perquè les dones dels països àrabs no podrien indenficar-se amb elles ni entendre-les. És el que escrivia, el polític del Ceram (Centre de recherche sur l'Áfrique et la Méditerranée), Jean Zaganiaris, a Liberation el 26 de juny 2003 "Femen: qui sont les neocolonialistes?" en resposta a un text escrit a Le Monde, de Sara Salem que les acusava d'estar desconectades de la realitat dels contextos orientals i nord-africans, que en compte d'afavorir la presa de consciència dels problemes de gènere, susciten l'hostilitat d'una societat que no vol que unes estrangeres tracten d'imposar la 'seua' concepció a les dones com si fos el fil conductor d'un procés colonial de nou. Es culpària a les víctimes de ser botxines o d'excitar i reafirmar els terribles botxins en el seu paper de botxins. No provoquieu els violadors, seria l'advertiment. No obstant, qui seria, realment, el colonialista? Potser si es pot fer alguna acusació a aquestes feministes és, potser, un excés de zel en 'voluntarisme' i en 'didacticisme', amb el seu propi cos exposat en públic a l'agressió dels goril·les dels jerifaltes o dels immans. Per voler explicar, que, en despullar-se es mostra la humanitat en estat bàsic, sense cap moralisme religiós impositiu, sense ideologies totalitàries que ens empaqueten, sense vestimentes que ens tornen, ontològicament, distints fins a fer-nos irrecognoscibles els uns als altres, enemics i hostils, contraris, antagònics a les antípodes; com si fóren de dos móns diferents i abismals separats per fronteres infranquejables.

Despullar-se és mostrar que les dones són humanes, que tenen drets, que són visibles, no ocultes en l'obscurantisme del que les vetlla, les margina, les minoritza, les discrimina i les invisibilitza amb vels d'orient o d'occident (Fatima Mernisi). Però, les ideologies i les morals 'fonamentalistes' amb permís de Joseba Sarrionandia del llibre Premi Euskadi d'Assaig 2011, "Som com moros dins la boira?" i retrògrades, les invisibilitzen, ataquen allò més bàsic dels humans, oculten les dones (la cara, els seus èxits, els pits, les mans, el seu treball, la seua intel·ligència i 'savoir-faire', la seua llibertat d'expressió), la possibilitat d'universalitat, la possibilitat de comunicació i de traducció d'un missatge d'exigència d'igualtat. Perquè, probablement, tot i que dificultosament, és possible emetre missatges amb validesa i sentit a tot el planeta Terra. Per sobre de les fronteres. La llibertat, la protesta contra les injustícies, contra el patriarcat, contra les religions que imposen la minorització d'edat d'homes i dones, la discriminació i la dominació de les dones, la misoginia, l'homofòbia, etc. Això és summament indigne. No ho és treure's la roba i ensenyar els pits, les mans, el cap o el cos sencer amb eslògans cridaners, cridant contra l'arbitrarietat despòtica dels poderosos; això sempre ha format part de la bellesa, de l'art, del grafiti, de l'espectacle íntim o públic, del carnestoltes de la vida, de la revolta popular i de l'alegria de la humanitat, des d'abans del Càntic dels Càntics, com dos cervatells enjogassats i riellers que es belluguen vivament i descarada.

Contra l'estupidesa del fanatisme dels que encadenen els homes i, sobretot, les dones a les províncies reclosides i tancades, on es neguen a acollir, amb hospitalitat, els missatges fraternals i deliciosos de les altres, que ofereixen el goig nuet de tot el cos en estat pur, sense embocalls artificiosos. El plaer d'habitar o simplement d'observar amb la mirada i l'oïda, amb atenta delectança, la llengua, els llavis, els pits, els ulls, els eslògans o els cossos dels altres. Llurs crits de llibertat i el combat contra la tirania, amb el risc d'exposar el propi cos com a missatge, com a traducció universal, com a signe de representació públic i de protesta a tot l'orbe, com a senyal greu d'advertiment del que no es pot acceptar. Perquè és innacceptable. Perquè limita, retalla, degrada i banalitza la condició humana, sobretot de la meitat del cel, de les dones empresonades a Moscú, a Tunés, a l'Índia, al Marroc o a Espanya, fins a ser violades, maltractades, marginades, discriminades o assassinades. Tornant llurs vides en insuportables i les nostres societats també.

Enlaces recomendados: Hoteles Baratos | DEPOSITOS Open 4% | Oscars | Premios Goya

Levante
EL MERCANTIL VALENCIANO
[Mapa web](#) ▶

C. Valenciana

[Valencia](#)
[El tiempo](#)
[Transportes en Valencia](#)
[Tráfico en Valencia](#)
[Cartelera de cine](#)
[Fallas](#)

Clasificados

[Iberpisos](#)
[Iberanuncio](#)
[Ibercoches](#)
[Iberempleo](#)

Especiales

[Lotería de Navidad](#)
[Lotería el Niño](#)
[Fórmula 1](#)
[Premios Oscar](#)
[Canal Esquí](#)
[Premios Goya](#)

levante-emv.com

[Contacto](#)
[Atención al lector](#)
[Conózcenos](#)
[Localización](#)
[Club Diario Levante](#)
[Política Medioambiental](#)
[Aviso legal](#)
[Política de cookies](#)

Publicidad

[Publicidad](#)

Otras webs del Grupo Editorial Prensa Ibérica

[Diari de Girona](#) | [Diario de Ibiza](#) | [Diario de Mallorca](#) | [Empordà](#) | [Faro de Vigo](#) | [Información](#) | [La Opinión A Coruña](#) | [La Opinión de Málaga](#) | [La Opinión de Murcia](#) | [La Opinión de Tenerife](#) | [La Opinión de Zamora](#) | [La Provincia](#) | [La Nueva España](#) | [Levante-EMV](#) | [Mallorca Zeitung](#) | [Regió 7](#) | [Superdeporte](#) | [The Adelaide Review](#) | [97.7 La Radio](#) | [Blog Mis-Recetas](#) | [Euroresidentes](#) | [Lotería de Navidad](#) | [Oscars](#) | [Premios Goya](#)

Difusión auditada por OJD